

Závěr

Ve své práci jsem popsal dva jednotlivé platebně instrumenty, které se velmi často využívají ať již ve vnitrostátním či mezinárodním obchodě. Snažil jsem se rozebrat jejich hlavní výhody i nevýhody, popsal jsem jejich českou právní úpravu i mezinárodní unifikovaná pravidla pro jejich používání. Nejpodrobněji jsem rozebral akreditiv, který je jedním z nejvýznamnějších platebních instrumentů. Spolu s inkasem poskytují oběma stranám smlouvy vysoký stupeň jistoty při platbě. Smlouva o otevření akreditivu a smlouva o inkasu jsou bankovními smlouvami. Jejich přímá úprava je obsažena v ObchZ. Úpravy obou smluv v českém právu nejsou moc rozsáhlé, jsou spíše poměrně stručné, proto se smluvní strany zpravidla odvolávají i na jiné prameny práva, které se zabývají podrobnějšími úpravami práv a povinností vyplývajících ze smluv. Jako příklad uvedu Jednotné zvyklosti a pravidla pro dokumenární akreditivy, které provádí unifikaci v oblasti mezinárodního obchodu pomocí Mezinárodní obchodní komory se sídlem v Paříži, která má jednotlivá zastoupení v mnoha státech ve formě Národních výborů. UCP, jako mezinárodní právní dokument, vede k rozvoji práva a praxe dokumentárního akreditivu, proto často nahrazují národní právo. Mezinárodní obchodní komora svou činností reflektuje potřeby vzniklé v bankovní praxi a v důsledku toho dochází k revizím, jež se přizpůsobují dynamickému vývoji v tomto směru.

Jak akreditiv, tak i inkaso se jeví součástí obchodních transakcí, a to hlavně z důvodů, že jejich použití výrazně eliminuje možnost neúspěchu realizovaného obchodu, či už z důvodů existence ekonomických, politických nebo jiných rizik ovlivňujících obchod. Z toho vyplývá skutečnost, že v posledních letech se jim věnuje větší pozornost, což se ukazuje i na vývoji jejich úpravy.

Ve své diplomové práci jsem se snažil komplexně přiblížit instituty akreditivu a inkasa, a to nejen s ohledem na úpravu obsaženou v Obchodním zákoníku, ale taky i na jiná, mezinárodní pravidla, kterými se zpravidla řídí smlouvy, a to i v případě, že jsou uzavřeny podle českého práva. Při mé práci byl překážkou nedostatek literatury, který by se zabýval touto problematikou, a tak jsem musel ve značné míře čerpat informace ze zahraničních zdrojů, hlavně publikací vydaných Mezinárodní obchodní komorou v Paříži.

Jak akreditiv, tak i inkaso plní důležitou funkci, která usnadňuje obchodování v mezinárodním obchodě, pomáhá obdržet dohodnuté plnění. Frekvence jejich použití nadále stoupá. Odlišnosti jsou dány druhem obchodovaného zboží, zvláštnostmi trhu, politickými,

celními devizovými, daňovými a dalšími předpisy atd. Nesmírně důležitou funkci hraje v akreditivu banka. Pokud se jedná o jmenovanou banku, má oprávnění od avízující banky dokumenty proplatit, odpovídají-li akreditivním podmínkám. Jestliže se jedná o banku, která akreditiv potvrdila, musí příslušné dokumenty proplatit. Tuto částku pak potvrzující banka obdrží od banky vystavující či prostřednictvím banky, která poskytuje hojení. Pokud se avízující banka nestává bankou jmenovanou ani bankou potvrzující, zasílá dokumenty ke kontrole a jejich proplacení vystavující bance.

Avízující či potvrzující banka zasílá dokumenty bance vystavující a žádá provedení úhrady. Vystavující banka přezkoumá dokumenty a v případě, že odpovídají podmínkám akreditivu, hradí jejich hodnotu avízující či potvrzující bance, ihned nebo při jejich splatnosti. Kupující obdrží od vystavující banky dokumenty, prostřednictvím nichž si převezme zboží, a banka mu z jeho účtu odečte odpovídající hodnotu. V případě dokumentární inkaso plní banka pouze funkci zprostředkovatele. Předkládá dovozci dokumenty potřebné k dispozici se zbožím a ten musí na oplátku zaplatit smluvní částku (příkazem k bankovnímu převodu) nebo akceptovat směnku. Není zde tedy žádný prvek zajištění pro případ, že by nepřevzal. Proto je vhodné tento instrument doplnit některým typem bankovní záruky.

S rozvojem mezinárodních obchodních vztahů vznikají nové obchodní vztahy s partnery, jejichž obchodní zvyklosti nevděcky budou nejlepšími, a proto hlavně při uzavření smluv s novými partnery, o kterých není dostatek informací, doporučuje se, aby bylo dohodnuto uzavření doložky, která by měla podrobný popis platby a právní postup prostřednictvím dvou instrumentů, popsanych v mojí diplomové práci. Jsem pevně přesvědčen, že moje diplomová práce splnila svůj účel a poskytla komplexní přehled v základních aspektech problematiky smlouvy o otevření akreditivu a smlouvy o otevření inkasa. Jestliže se zmiňujeme o vývoji v budoucnosti, tak bychom měli uvést vývoj internetu a komunikačních technologií. Vliv internetu a informačních a komunikačních technologií přispěl k tomu, že se tato oblast čím dál více začíná přemísťovat do elektronické oblasti a papírové dokumenty jsou tedy postupně nahrazeny dokumenty v elektronické podobě. Mezi systémy, které již využívají obchodní banky v této oblasti, patří: Identrus, Bolero, Global Trade a další. Díky těmto změnám bude docházet k rychlejšímu vystavení dokumentů, zasílání, prezentaci i opravě dokumentů.